

Af Daniel Braat Carlsen, danc@ramboll.dk

Landskabsarkitekt hos Rambøll

FRA GADE TIL PLADS

For bare et år siden var der en gade med biltrafik og parkerede biler. Nu ligger der en ny og attraktiv plads ved det midlertidige navn, Guldberg Byplads. Projektet er et led i et større områdefornyelsesprojekt med ønsket om at revitalisere, generere byliv og skabe sikre skoleveje i området omkring Guldberg Skole på Nørrebro.

BAGGRUND

For 5 år siden startede områdefornyelsesprojektet 'Nyt byliv i byrummet omkring Sjællandsgade Skole' på Nørrebro, finansieret af Socialministeriet og Københavns Kommune. Som et af de første tiltag udarbejdede Rambøll i 2007 notatet 'Trafik- og byrumsplan – sikre skoleveje', som blandt andet foreslog, at Sjællandsgade mellem Prinsesse Charlottes Gade og Stevnsgade kunne lukkes for gennemkørende trafik. Muligheden for at skabe en ny og attraktiv plads, som løfter området omkring Guldberg Skole blev herved en realitet, og d. 1. september 2011 blev Guldberg Byplads indviet sammen med et stort fremmøde af lokale beboere og andre interessenter fra lokalområdet.

OVERORDNET IDÉ

Byrummet, hvor Guldberg Byplads ligger i dag, afgrænses af klassiske røde teglstensbygninger som Guldberg Skole, Sjællandsgadebadet, en karrébebyggelse med små forhaver og Simeons Kirke. Alle bygninger orienterer sig mod pladsen og samlet definerer de rammerne om et attraktivt og offentligt byrum, som for et år siden var præget af biltrafik og parkerede biler på den daværende Sjællandsgade.

Udover at stå for den overordnede trafikplanlægning i området har Rambøll designet samt projekteret Guldberg Byplads. Hovedkonceptet bag Guldberg Byplads bygger på en analyse af, hvordan områdets brugere i løbet af døgnet færdes gennem byrummet. Brugernes forskellige typer bevægelse og retninger er blevet transformeret til et belægningsmønster på en samlende flade, som formår at integrere og skabe forbindelse på tværs af byrummets omkringliggende bygninger.

Ved siden af Guldberg Byplads er skolens legearealer blevet renoveret af Nord Arkitekter. De to arealer smelter sammen og er kun adskilt af en lav betonmur.

BELÆGNING

Hovedganglinjen, som udgør pladsens rygrad, er en aflæsning af det aksiale forløb, som løber mellem Simeons Kirkes hovedindgang og den sydlige del af Sjællandsgades vejmidte. Hovedganglinjen er pladsens primære bevægelse, der understreges med en bred ganglinje af granitbordursten og taktilfliser placeret i midten. De tilstødende bevægelsesretninger fra de omkringliggende bygningers indgange kobles på hovedganglinjen og kommer til udtryk i form af smallere ganglinjer af granitbordursten. Ved at markere pladsens mange bevægelsesretninger med ganglinjer i forskellige bredder fremkommer et overordnet 'sildebensmønster', som visuelt samles af en granitflade bestående af 24 forskellige flisevarianter (3 formater, 4 farver og 2 overfladebehandlinger), blandet i ét stort, varieret mønster.

OPHOLDSRUM

Guldberg Byplads indeholder forskellige typer siddeinventar – en betonplint, spansk importerede træplinte og traditionelle københavnerbænke. De forskellige inventartyper er formmæssigt beslægtet med deres næromgivelser og inviterer alle på hver deres måde til ophold. På træplintene kan man ligge eller sidde på hver side af ryglænet. På Københavnerbænkene kan man sidde mere bekvemt med ryg- og armlæn og på betonplinten er det muligt at sidde i forskellige højder og nyde kigget udover pladsen.

Træplintene er placeret i grupper under nyplantede træer. De orienterer sig mod karrébebyggelsen, hvor der er gode muligheder for ophold i solen. På pladsen plantes 10 Tretorn (*Gleditsia triacanthos Skyline*) og 1 Ægte Kastanje (*Castanea sativa*), som formår at blødgøre byrummet, skabe et bedre mikroklima og danne nicher med henblik på at skabe gode betingelser for ophold og trivsel. Træernes rødder beskyttes af specialdesignede træhulsriste i cortenstål, hvor der i overfladen er fræset et mønster af kviste og blade.

Betonplinten er ligeledes specialfremstillet ved der på alle horisontale flader er støbt et reliefmønster, som illustrerer et bykort af det indre Nørrebro. Bykortet er placeret således, at når man står på toppen af betonplinten, så befinder man sig præcis det sted man er på kortet som man er i virkeligheden. Denne lille sidehistorie er markeret med et metalskilt, som siger: 'Du står her'.

BELYSNING

Pladsens belysning understøtter intentionen om at skabe differentierede rum i det overordnede byrum. Foruden tilføres en følelse af intimitet og tryghed i løbet af aftenen. Lysmasterne er udformet som bøjede koniske master, hvorpå der er monteret spots. Lyset er primært rettet mod ganglinjerne og placeret bag trækroneerne på de nye træer således, at træernes løv projiceres ned på belægningen om aftenen.

EFTERSKRIFT

Det er interessant at iagttage, hvordan Guldberg Byplads er blevet modtaget efter indvielsen i september. Transformationen fra at have et nedslidt område domineret af biltrafik til at have en byplads, hvor der på en solskinsdag vrimler med mennesker, er et bekræftende syn. Det virker til, at Guldberg Byplads er blevet et nyt personligt mødested på Nørrebro, hvor nogle af de tidligere aktiviteter fra gårdanlæggene er rykket ud i det offentlige rum. Forhåbentlig vil Guldberg Byplads blive en del af Nørrebros identitet og på sigt tilføre et af Københavns tættest bebyggede kvarterer nye oplevelser og bykvaliteter.